

BISKUPSKÁ SYNODA – XII. ŘÁDNÉ GENERÁLNÍ SHROMÁŽDĚNÍ ODPOVĚDI NA OTÁZKY UVEDENÉ V „LINEAMENTECH“

Úvodem si dovoluji předložit několik všeobecných postřehů k textu „Lineament“.

Jsme velmi vděční, že poté, co jsme prožili synodu věnovanou eucharistii, je nadcházející synoda věnována Božímu slovu. Text Lineament je velmi pěkný, do popředí vystupuje pastorační orientace textu.

První kapitola se věnuje nauce o Božím slově, evangelizaci, naslouchání. Podle mého názoru zde ještě chybí část, která by se věnovala přítomnosti Ježíše ve Slově. V druhé části, v článku č. 20, jsou krásně popsány účinky Slova. Není tu ale jasně formulováno, že Slovo Boží, které přijmeme a žijeme, přináší do duše živou přítomnost Boha, příbytek Boží v člověku, skrze Slovo (srov. Jan 14,23). V apoštolské konstituci Dei Verbum č. 2 se píše: *Hac itaque revelatione Deus invisibilis (cf. Col. 1, 15; 1 Tim. 1, 17) ex abundantia caritatis suae homines tamquam amicos alloquitur (cf. Ex. 33, 11; Io. 15, 14-15) et cum eis conversatur (cf. Bar. 3, 38), ut eos ad societatem Secum invitet in eamque suscipiat* -Tímto zjevením oslovuje neviditelný Bůh ze své veliké lásky lidi jako přátele; a stýká se s nimi, aby je pozval a přijal do svého společenství.

.

Závěr článku 6 Lineament hovoří o něčem podobném, ne však tolik otevřeně. V období komunismu, když jsme se v mládí scházeli tajně v lesích a nemohl s námi být kněz, takže jsme se nemohli účastni mše sv. (to vše bylo zakázané), bylo naší zkušeností číst evangelium, uvádět ho do praxe. Intenzivně jsme vnímali, že sám Bůh vytvářel společenství se sebou samým, že byl mezi námi.

Tento způsob chápání Božího slova, žití Slova v každodenním životě, přináší mnoho plodů, také konverze, především skrze nová církevní hnutí schválená církví. Zdálo by se mi vhodné uvést i to, co působí Bůh uprostřed svého lidu, včetně dopadu do oblasti ekumenismu. Již několik desítek let se setkávám s biskupy jiných církví. Pokud budujeme jednotu mezi námi (srov. Jan 17), lze více vnímat touhu po jednotě kolem Nejsvětější eucharistie. Když o tom spolu diskutujeme, závěr je pokaždé tento: máme mnoho možností, jak se setkat s Ježíšem přítomným mezi námi (SC 7), můžeme je žít hned; Ježíš je přítomen uprostřed svého lidu. Taková praxe nás může připravit, že budeme moci jednou prožít Ježíšovu reálnou přítomnost „per excellentiam“ v eucharistii.

Mnohá církevní hnutí, schválená církví a definovaná magisteriem (Jan Pavel II.) jako „prozřetelnostní dar Ducha Svatého církvi, aby účinně odpověděla na požadavky našeho času“, mají bohatou praxi v žití Božího slova a zakouší jeho účinků. Bylo by pěkné se obrátit na ně a využít jejich zkušeností.

Přítomnost Boha ve slově, je pak důležitá pro víru našich věřících, protože stará tradice říká: Bůh přebývá v kostele ve svatostánku a my, když odcházíme z kostela, ze mše svaté, se „loučíme“ s Bohem, vracíme se „v ten zlý svět“ (slova písně). Myslím si, že bychom měli více hovořit o všech přítomnostech Ježíše, vedle té „per excellentiam“ v eucharistii.

Místy se zdá, že text *Lineament* zůstává na teoretické rovině. Je naprosto jasné, že v takovémto textu není možné zacházet do podrobností. Bylo by ale možné klást větší důraz na pravidelné žití Slova jako na křesťanskou praxi. Bylo by možné dát větší prostor konkrétnímu svědectví o evangeliu žitém v každodenním životě; žité slovo především ve společenství jako „metoda“ nové evangelizace.

K otázce č. 2 v úvodu „Jaký lze najít vztah mezi synodou o eucharistii a o Slově Božím“; očekával bych širší zpracování článku č. 7 SC, kde se hovoří o přítomnosti („*praesens adest*“) Krista v eucharistii, ve Slově a ostatní jeho přítomnosti, které jsou reálné. V tomto kontextu zmíním téma úvodu liturgické knihy „*De sacra communione et de cultu Mysteriorum Eucharistici extra Missam*“, kde se říká (citace z encykliky *Mysterium fidei* a instrukce *Eucharisticum mysterium*, že přítomnosti Ježíše vedle Eucharstie jsou reálné (č. 6 zmíněná kniha). Zdá se mi, že se v *Lineamentech* nehovoří zcela jasně a přímo s odkazem na koncil a na učení papežů. Nehovoří se o „*praesens adest*“ (srov. SC 7). Například uveďme liturgickou praxi ve mši svaté přinášet ke čtení evangelia svíčky, kadidlo, pozdravení „Pán s vámi“, políbení knihy atd.

Nebyl také citován sv. Jan 15,3, kde se hovoří o konkrétních účincích slova: „Vy jste už čistí tím slovem, které jsem k vám mluvil“